

5,000 Rb. til at bearbejde det Materiale, som alt er indkommet, er jeg, i Genhold til hvad jeg her har udtalt, ikke saa heldig at kunne stemme derfor. Vi have jo allerede et Bureau her i Landet, som har med statistiske Arbejder at gjøre, og naar det faar den Hjælp, som Flertallet foreslaar at yde, nemlig 2,000 Rb., vil denne Hjælp efter min Mening være tilstræffelig. Denne min Stemmegivning bliver mig dikteret af Hensyn til, at jeg ikke kan betragte det Materiale, der er indkommet, for særdeles godt, eller for et saadant, som det er værd at ofre særdeles mange Penge paa. — Jeg vil dernæst tillade mig at udtale et Par Ord om en anden Sag, der før blev omtalt, nemlig Skytteforeningerne. Jeg har det Uheld slet ikke at kunne være med til at bevilge Noget til disse. Jeg er ikke Skytteforeningernes Ven i den Grad, at jeg tror, Staten bør give Penge til dem. Jeg kan godt forstaa, at der efter de uslykkelige Forhold, hvori Danmark er kommen i de senere Aaringer lige siden den uslykkelige Krig, kan være opstaaet den Tanke i det danske Folk, at vi skulde søge engang at betale vor sydlige Nabo med samme Mønt, og at man for saaledes at øve Gjengjæld maa ruste baade Land og Haand. Det er ganske naturligt, at der i Genhold til denne Tanke er opstaaet Skytteforeninger, og man har jo nu set paa disse Skytteforeninger, efterhaanden som de ere komne frem. Jeg har ogsaa set paa dem, men det kan vel være, at jeg ikke har set paa dem med særdeles venlige Øine, thi jeg har aldrig havt Tro paa, at de kunde udrette noget Godt. Derfor vil jeg indrømme, at mit Syn paa Skytteforeningerne maaffe har været lidt skjævt — dette kan jeg jo ikke selv afgjøre — men jeg vil dog bemærke, at jeg i alt Fald har set Meget hos Skytteforeningerne, som Staten visstnok ikke bør understøtte. Jeg har set Skyttegilder, og jeg har set deres Dands under de grønne Bøge, Noget, der jo kan være meget uslykkeligt, men sandelig ikke altid er det, og som det i alt Fald ikke er Statens Opgave at understøtte. Jeg tror, at Fornøielse har udfyldt en saa væsentlig Del af de Unges Sammenkomster, at Staten ikke bør give Understøttelse dertil. Naar jeg hører nogle af Skyttefogedens Bemærkninger tilstaa — med en vis Smerte naturligt — at det synes, som om Sverens og Barmens for denne Sag ere ved at fygge hen, maa jeg sige, at jeg ikke ser derpaa med Smerte. Lidt efter lidt, som Folket kommer til Erkjendelse af, at der ikke er Sandsynlighed for, at vi ville kunne øve den Gjengjældens Gjerning imod dem, der ere eller have været vore Fjender, som har været en ikke ringe Grund til Skytteforeningernes Fremkomst, maa ogsaa den Husvinde bort, hvori man har levet. Da der ikke foreligger noget Forslag til Negtelse af Bevillingen til Skytteforeningerne, vil jeg jo i alt Fald foreløbig ingen Seilighed kunne faae til at stemme

for en saadan Negtelse, undtagen for saa vidt jeg kan undlade at stemme for det positive Forslag til Bevilling, der foreligger.

Judenrigsministeren: Svad angaar Udvalgets Hensætning angaaende Skytteforeningerne, skal jeg bemærke, at jeg hidtil har troet, at den bedste Maade, hvorpaa Indenrigsministeren kunde skaffe sig de Oplysninger om de forskellige Kvalifikationer, som maatte fordres, for at Foreningerne kunde faae Del i den Bevilling, der er givet, var den, at Afgjørelsen væsentlig kom til at bero paa den Bestyrelse, som selve Skytteforeningerne have givet sig. Jeg vil tilføje, at det ikke er mig bekendt, at der er fremkommet Bøllagelse derover fra enkelte Foreninger, men forsaavidt saadanne maatte fremkomme skriftlig — Noget, der hidtil ikke er slet, i alt Fald er det undgaet min Opmærksomhed — vil jeg ikke, under Forudsætning af, at det, som naturligt er, overlades til mig at bedømme Grunde og Omstændigheder, erklære mig uwillig til, men tværtimod søge at efterkomme den Hensætning, der er rettet til mig gjennem det værdige Finantsudvalg. — Svad angaar Udvalgets Forslag om tilbels at negte den af mig begjærede Bevilling af 5,000 Rb. til Tilveiebringelsen af Bearbejdelsen af statistiske Oplysninger om Arbejdsforholdene, kan jeg ikke sige Andet, end at det har gjort mig ondt, at jeg ikke har kunnet finde Samstemning for denne Tanke hos det værdige Finantsudvalg. Det er forekommet mig, at de Bevægelser, der i det Hele taget have reist sig i Verden, og som ogsaa ere trængte ind over vore Grændser, maatte opfordre Regjeringen og Bevillingsmagten til meget alvorligt at beskæftige sig med disse Sager, dels for at give denne Bevægelse en rigtig og forstandig Retning og dels for at forebygge, at den fleier ud paa Maader, som man fra alle Sider maa misbillige. Der foreligger jo betydningsfulde Opgaver nok betreffende Arbejderbefolkningens hele Tilstand, som det maa være Lovgivningsmagten — og altsaa ogsaa Regjeringen — magtpaaliggende at komme til fuld Kundskab om, for at den kan gjøre, hvad der i den Henseende kan gjøres. Jeg har troet, det var det Rette at gjøre dette, forinden den Bitterhed og de Banfeligheder vare fremkomne og havde uddannet sig, som andetsteds have viist sig at være forbundne dermed, og derfor har jeg grebet Sagen an paa denne, om jeg saa maa sige, huslige Maade, hvorpaa jeg har grebet den an, i Stedet for at følge den Vej, som jeg tør forudsætte ligger til Grund for de Ytringer, at man ikke har nogen Tillid til Udbyttet af disse Arbejderstemmer. Jeg veed ikke, om man har tænkt paa Kommissioner, eller rettere sagt paa Kommissærer, der skulde udsendes for at skaffe sig statistisk Materiale; der fremkom i alt Fald ved Sagens